

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Раҳимова Хонигул Субҳонкуловна дар мавзуи «Синтез ва омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявӣ биологӣ баъзе эфирҳои 3 α -7 α - диатсетокси -5 β - кислотаи холан», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.03-Химияи органикӣ

Мусаллам аст, ки дар объектҳои биологӣ гурӯҳи моддаҳои мавҷуданд ва миқдори ниҳоят камии онҳо дар организм таҳаввулоти бузургро ба амал меорад. Ба ин гурӯҳи моддаҳо ҳормонҳо, ферментҳо, сафедаҳои хурдмолекула ва кислотаҳои органикӣ аз қабili кислотаҳои талха мансубанд. Ин гурӯҳи моддаҳо ро моддаҳои фаъоли биологӣ меноманд. Кислотаҳои таркиби талха миқдори зиёди кислотаҳои сохти стероидӣ дошта ба ҳисоб рафта, вобаста ба мавқеи ҷойгиршавии гурӯҳҳои функционалишон дар ҳалқаҳо ба якҷанд гурӯҳ тақсим мешаванд. Кислотаҳои холан ба равандҳои коркарди моддаҳои таркиби хӯрокаи дар раванди ҳазм бевосита иштирок намуда, зимнан ҳолати биохимиявӣ ва фаъолияти ҷигар ба онҳо вобаста аст.

Таваҷҷӯҳ ба стероидҳои навъи кислотаи холан меафзояд, зеро ҳосилаҳои онҳо, ки як қатор гурӯҳҳои функционалӣ доранд, имкон медиҳанд, то сохтори химиявиро ҳадафмандона тағйир дода, ба ин васила пайвастиҳои навро бо фаъолияти биологӣ мавриди ҳадаф қарордодашуда синтез кунанд. Ба ин муносибат таҳқиқи усулҳои самарабахши ба даст овардани ҳосилаҳои нави кислотаҳои холан, омӯختани хосиятҳои физикӣ-химиявӣ онҳо ва муайян кардани фаъолияти биологӣ аз нуқтаи назари коркарди он дар синтези органикӣ вазифаи таъхирнопазир мебошад. Аз ҷониби дигар, айни замон дар натиҷаи синтез ва таҳқиқи ҳосилаҳои гуногуни кислотаи холан як қатор маводи аз ҷиҳати биологӣ фаъол ба даст оварда шудаанд, ки маводи доругӣ ба ҳисоб рафта, бемориҳои гепатоз, гепатит, стеатоз, вайроншавии таркиби ҷарбии ҷигарро бо истифодаи онҳо табобат мекунанд.

Диссертатсияи Раҳимова Хонигул Субҳонкуловна дар мавзуй «Синтез ва омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявӣю биологии баъзе эфирҳои 3 α -7 α - диатсетокси -5 β - кислотаи холан» бо мазмуну муҳтаво, масъалагузорӣ, муҳокимарониҳои муфассал, хулосабарориҳои амиқу дақиқ ва ҳаҷми кори илмӣ ба сомон расонида шуда диссертатсия комили илмӣ ва таҳқиқот анҷомёфта буда, мазмуни он бо муҳтавои дар автореферати диссертатсия оварда шуда мувофиқат менамояд. Мақолаҳои илмӣ чопнамудаи муҳаққиқ мазмун ва мӯҳтавои асосии диссертатсияро инъикос мекунад.

Диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комилан ҷавобгӯ мебошад. Аз ин рӯ, муаллифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.03- Химияи органикӣ сазовор аст.

Номзади илмҳои химия,
дотсенти кафедраи химияи умумии
факултети табиӣ-риёзӣ
ва технологияи муосири
«Донишгоҳи давлатии Данғара»

Тағозода С.Э.

Имзои С.Э. Тағозода-ро тасдиқ мекунам
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
«Донишгоҳи давлатии Данғара»

Тоирзода С.Т.